

Diagnostyka chorób: Nużeniec ludzki (*Demodex folliculorum*) (Odcinek 47/2011)

Nużeniec ludzki należy do roztoczy z rodzaju *Demodex*. Jest pasożytem śródskórnym, który bytuje w mieszkach włosowych oraz ujściach gruczołów łojowych. Odżywia się wydzieliną gruczołów łojowych, zaś jego cykl reprodukcyjny jest względnie krótki (około 3 tygodnie). Pasożyt rozprzestrzenia się przez kontakt bezpośredni oraz za pośrednictwem kurzu, w którym mogą znajdować się jaja. Nużeńce występują najczęściej na skórze: nosa, czoła, brody, policzków oraz powiek. Infestacja (inwazja) roztoczem z rodzaju *Demodex* określana jest jako **nużyca (demodekoza)**.

Objawy nużycy

Objawy **demodekozy skórnej** są stosunkowo zróżnicowane począwszy od lekkiego swędzenia, mrowienia skóry po bardziej nasilone jak zaczerwienie, ból, nadmierne rogowacenie i złuszczenie naskórka, a nawet zaczopowanie gruczołów łojowych lub torebek włosowych z wytworzeniem ropnych grudek, pęcherzyków, krost. Obecność pasożyta, jego odchody sprzyjają powstawaniu odczynu alergicznego. Ponadto nużeniec poprzez mechanicznie roznoszenie bakterii i grzybów przyczynia się do występowania zakażeń tymi drobnoustrojami. Warto podkreślić, że obecność nużeńca może powodować objawy skórne podobne do trądziku różowatego czy pospolitego. Stąd demodekoza jest często błędnie diagnozowana i niewłaściwie leczona. W takim przypadku standardowa terapia antybiotykowa np. tetracykliną nie przynosi pożądanego skutku.

W okolicach powiek nużeńce wywołują świąd, pieczenie, łzawienie oczu jak również kruchość i wypadanie rzęs. Zespół tych objawów określono jako **demodekozę oczną**. Dowiedzono także, iż pasożyt ten jest czynnikiem etiologicznym przewlekłego zapalenia brzegów powiek (*blepharitis*). Bezobjawowe nosicielstwo nużeńca ludzkiego stwierdza się u znacznej części populacji ludzkiej (do 60%), jednak w sprzyjających warunkach takich jak spadek odporności może dojść do rozwoju objawów chorobowych.

Badanie w kierunku nużycy

Obecność nużeńca stwierdza się przeprowadzając badanie mikroskopowe zeszkobin ze zmienionej chorobowo skóry bądź wydepilowanych rzęs. W dniu badania pacjent nie powinien smarować twarzy żadnymi kosmetykami (kremy, fluidy, pudry itp.), w przypadku rzęs zaniechać ich tuszowania. Dopuszczalne jest jedynie przemycie twarzy letnią przegotowaną wodą. Zaletami tego badania są niewielki koszt oraz krótki okres oczekiwania na wynik (około 40 minut).

ZAPAMIĘTAJ !

Badanie w kierunku nużycy jest szczególnie wskazane w przypadku rozpoznania trądziku różowatego, pospolitego, chorób łojotokowych, w których standardowa terapia nie przynosi poprawy stanu skóry.

W dniu wykonania badania pacjent nie powinien smarować twarzy żadnymi kosmetykami ani tuszować rzęs.

PYTANIE KONKURSOWE (do artykułu 46/2011)

Jaki genotyp wirusa HBV najczęściej występuje w Polsce?

Odpowiedzi należy udzielić za pośrednictwem formularza dostępnego na stronie: www.invicta.pl/konkurs

Zwycięzcą konkursu z odcinka 45/2011 została Pani Barbara Michalak

Materiał przygotowany przez:

Eksperckie Laboratoria Medyczne INVICTA

Odcinek dostępny na www.pzpoz.pl oraz www.invicta.pl